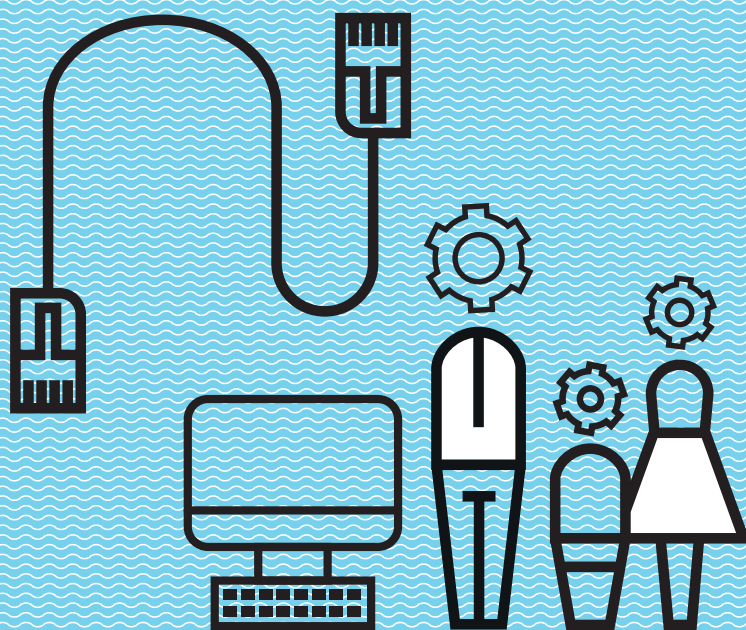

Vlaanderen
is sterk in cijfers

RAPPORT STATISTIEK
VLAANDEREN, 2025/2

DIGITALE ECONOMIE EN MAATSCHAPPIJ VOOR DE BELGISCHE GEWESTEN RESULTATEN DESI2023 EN DESI2024

MARIE-ANNE MOREAS

DIGITALE ECONOMIE EN MAATSCHAPPIJ VOOR DE BELGISCHE GEWESTEN RESULTATEN DESI2023 EN DESI2024

MARIE-ANNE MOREAS
IN SAMENWERKING MET LEDEN IIS-WERKGROEP DESI

INHOUD

SAMENVATTING	3
INLEIDING	5
1 WAT IS DE DESI?	7
2 RESULTATEN	11
2.1 DIGITALE VAARDIGHEDEN	11
2.1.1 Vaardigheden van internetgebruikers	11
2.1.2 Geavanceerde ICT-vaardigheden of -opleiding	14
2.2 DIGITALE INFRASTRUCTUUR	15
2.2.1 Internetverbinding	15
2.2.2 Vaste verbinding	15
2.2.3 Mobiele verbinding	18
2.2.4 Andere indicatoren	19
2.3 DIGITALE TRANSFORMATIE VAN BEDRIJVEN	20
2.3.1 Indicatoren voor ondernemingen met minstens 10 werknemers	20
2.3.2 Kleine en middelgrote onderneming	22
2.4 DIGITALISERING VAN OPENBARE DIENSTEN	26
BESLUIT	30
BRONNEN	32

SAMENVATTING

De index voor de digitale economie en maatschappij (DESI) meet de digitale prestaties van de EU27-landen op verschillende gebieden, zoals de digitale vaardigheden, de digitale infrastructuur, de digitale transformatie van bedrijven en de digitalisering van openbare diensten. Sinds 2023 worden de indicatoren afzonderlijk beoordeeld en wordt er geen index meer berekend. De DESI speelt daarnaast een cruciale rol in het monitoren van de voortgang van de EU-landen richting de doelstellingen van het digitale decennium 2030. Naast de EU27 stelden ook de lidstaten, waaronder België, een strategische roadmap op met de eigen streefdoelen voor 2030.

In dit rapport wordt aandacht besteed aan beide functionaliteiten van de DESI. De resultaten geven inzicht in de mogelijke werkpunten voor de regio's bij het verbeteren

van de digitalisering binnen de overheid, de economie en de maatschappij. Door de data voor België en de gewesten te vergelijken met het EU27-gemiddelde en met het EU27-land met de beste score, willen we hun digitale prestaties in kaart brengen. De resultaten van de DESI2023 en DESI2024 tonen goede Belgische prestaties op het gebied van 'digitale transformatie van bedrijven' en 'digitale overheidsdiensten'. Daarnaast zijn er nog heel wat uitdagingen op het gebied van 'digitale vaardigheden' en 'digitale infrastructuur'.

Via de vergelijking met de Belgische streefcijfers wordt dit rapport tegelijkertijd een monitoringstool in het kader van het digitaal decennium 2030. Globaal gezien zijn er nog heel wat inspanningen nodig om de doelstellingen van het Beleidsprogramma voor het digitale decennium 2030 te behalen.

INLEIDING

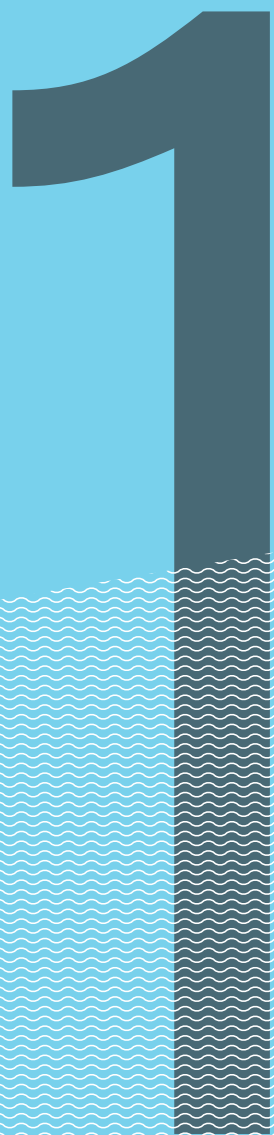
Dit rapport is het vierde rapport dat voortvloeit uit een samenwerkingsovereenkomst binnen het Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS) om een regionale versie van de index voor de digitale economie en maatschappij ('Digital Economy and Society Index', DESI) te ontwikkelen en te publiceren. De DESI meet de digitale prestaties van de EU27-landen op verschillende gebieden, zoals de digitale vaardigheden, de digitale infrastructuur, de digitale transformatie van bedrijven en de digitalisering van openbare diensten. Sinds 2023 worden de indicatoren afzonderlijk beoordeeld en wordt er geen index meer berekend. De DESI speelt daarnaast een cruciale rol in het monitoren van de voortgang van de EU-landen richting de doelstellingen van het digitale decennium 2030. Naast de EU27 stelden ook de lidstaten, waaronder België, een strategische roadmap op met de eigen streefdoelen voor 2030.

Naast de regionale statistische instituten en Statbel maken Digitaal Vlaanderen, het departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale economie (WEWIS) en het Waalse L'Agence du Numérique

deel uit van de IIS-werkgroep¹. Er kan ook gerekend worden op de medewerking van de FOD Economie en het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT).

Hierna wordt meer uitleg gegeven over wat de DESI-index precies is en wat de belangrijkste resultaten voor de DESI2023 en de DESI2024 zijn. Er wordt daarbij aandacht besteed aan beide functionaliteiten van de DESI. Door de data voor België en de gewesten te vergelijken met het EU27-gemiddelde en met het EU27-land met de beste score, willen we hun digitale prestaties in kaart brengen. Via de vergelijking met de Belgische streefcijfers wordt dit rapport tegelijkertijd een monitoringstool in het kader van het digitaal decennium 2030.

* Dit rapport werd opgemaakt met de input van de leden van een werkgroep binnen het Interfederaal Instituut voor de Statistiek: Caroline Albessart (IWEPS), Hans Arents (Digitaal Vlaanderen), Sylvie Boone (SP Wallonie), Renaud Delhaye (Agence du Numérique), Elodie Delvaux (Agence du Numérique), Koen Hooyberghs (Statbel), Roger Kalenga-Mpala (BISA), Salah Morchide El Idrissi (Statbel), Marie-Anne Moreas (Statistiek Vlaanderen, VSA), Hélène Raimond (Agence du Numérique), Isabelle Rawart (Agence du Numérique), David Scheere (WEWIS), Jan Van Nispen (WEWIS), Thierry Vergeynst (Statistiek Vlaanderen, VSA) en Stéphane Vince (Agence du Numérique).

WAT IS DE DESI?

De DESI was tussen 2014 en 2022 een samengestelde index die jaarlijks gepubliceerd werd door de Europese Commissie om de vorderingen van de lidstaten op digitaal vlak binnen de economie en de maatschappij op te volgen. Vanaf de DESI2023 zijn er twee grote wijzigingen. Vooreerst worden de indicatoren apart beoordeeld, zonder indexen te berekenen over de indicatoren. Een tweede verandering is dat de DESI ook wordt ingezet als instrument om de voortgang te monitoren in het kader van het beleidsprogramma voor het digitale decennium 2030.

Vooreerst behoudt de DESI het doel om de prestaties van een land te beoordelen in vergelijking met andere landen met het oog op het identificeren van beste praktijken. Deze index omvat verschillende statistieken die betrekking hebben op belangrijke dimensies van digitalisering: digitale vaardigheden, digitale infrastructuur, digitale transformatie van bedrijven en digitalisering van openbare diensten. De indicatoren voor deze dimensies van digitalisering werden bepaald door experts uit de EU-landen en de Europese Commissie. De statistieken worden berekend volgens de definities opgenomen in methodologische nota's.

Via het Besluit (EU) 2022/2481 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 tot vaststelling van het beleidsprogramma voor het digitale decennium 2030 krijgt de DESI een nieuwe en belangrijke rol toebedeeld om de vooruitgang in het kader van het digitale decennium te monitoren. Het omvat de 'Key Performance Indicators' (KPI's) voor het beleidsprogramma voor het digitale decennium 2030, zoals deze werden vastgelegd in de 'Commission Implementing Decision (EU) 2023/1353 of 30 June 2023'.

Via het beleidsprogramma voor het digitale decennium 2030 gebruikt men de DESI nu ook om te monitoren of de gezamenlijke inspanningen van de EU27-landen ervoor zorgen dat de EU27 de kloof kan dichten met de vooropgestelde streefcijfers uit het programma. In het kader van dit gemeenschappelijke project moet elk land naar best vermogen een bijdrage leveren, rekening houdend met de verschillende mogelijkheden en de verschillende uitgangspunten van de afzonderlijke lidstaten. In dit kader hebben de lidstaten hun nationale strategische roadmaps voor de periode tot 2030 opgesteld en bij de Commissie ingediend. Deze nationale roadmaps vormen het belangrijkste element van het gemeenschappelijk programma en helpen de vooruitgang in de loop van de tijd op het niveau van de Unie en op nationaal niveau te beoordelen.

De Belgische doelstellingen zijn bijna een perfecte afspiegeling van de Europese doelstellingen en dit zowel voor de keuze van de indicatoren als voor de bepaling van de doelwaarden. Uitzonderingen hierop zijn de doelstellingen inzake de 'Fibre to the Premises (FTTP)'-dekking en de edge nodes, die België (nog) niet had geëxpliciteerd in zijn roadmap al wordt er voor de FTTP-dekking aangegeven dat in de volgende jaren een inhaalbeweging in België wordt verwacht. Binnen Vlaanderen werd een

specifieke roadmap ontwikkeld die geïntegreerd werd in de Belgische. Op deze wijze hebben België en Vlaanderen een gestructureerd plan ontwikkeld om de digitale transformatie te bevorderen, met specifieke doelstellingen en maatregelen die gericht zijn op het verbeteren van digitale infrastructuren, vaardigheden en diensten.

Niet al de indicatoren uit de DESI zijn KPI's voor het digitale decennium 2030. Om een duidelijk verband tussen de indicatoren en de bijbehorende streefdoelen mogelijk te maken, nemen we de streefdoelen voor België en voor de EU27 op in de tabellen met de statistieken. Halfgeleiders- en kwantum-KPI's worden op EU-niveau beoordeeld en zijn niet opgenomen in de DESI.

De gegevens zijn afkomstig uit verschillende soorten bronnen, zoals enquêtes, administratieve data en observaties. Die verschillende soorten gegevensbronnen hebben elk hun eigen beperkingen. Zo zijn heel wat indicatoren afkomstig van enquêtes, waardoor er bij de resulterende cijfers rekening gehouden moet worden met een onzekerheidsmarge. De indicatoren uit de studies kunnen ook problemen inzake volledigheid en representativiteit opleveren. Zo worden bijvoorbeeld niet alle openbare diensten geëvalueerd in de e-government-benchmarkonderzoeken van CapGemini.

Meer informatie over de Digital Decade 2030 vind je op de [webpagina van de Europese Commissie](#). Het rapport voor de EU27 en de EU27-landen vindt men op een [aparte webpagina](#).

RESULTATEN

Hieronder worden de resultaten beschreven voor de indicatoren van de 4 dimensies van de DESI: digitale vaardigheden, digitale infrastructuur, digitale transformatie van bedrijven en digitalisering van openbare diensten. Voor elke statistiek komen de cijfers van de verschillende Belgische gewesten aan bod, alsook het totaalcijfer voor België, het EU27-gemiddelde en het best presterende EU27-land. Vanuit het belang van de DESI voor de opvolging van de prestaties van een regio in het kader van het beleidsprogramma voor het digitale decennium 2030 worden de cijfers voor de KPI's vergeleken met de Europese en Belgische streefcijfers.

2.1 DIGITALE VAARDIGHEDEN

De dimensie 'digitale vaardigheden' wil de vaardigheden meten die nodig zijn om de mogelijkheden van de digitale technologie goed te benutten. Deze dimensie valt uiteen in 2 subdimensies: 'vaardigheden van internetgebruikers' en 'geavanceerde ICT-vaardigheden'.

2.1.1 VAARDIGHEDEN VAN INTERNETGEBRUIKERS

Voor de meeste indicatoren inzake 'vaardigheden van internetgebruikers' scoren volgens de DESI2024 België, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het Vlaamse Gewest hoger dan het EU27-gemiddelde. Het Waalse Gewest scoort even hoog of lager. Nederland haalt voor elke indicator het hoogste aandeel van de EU27-landen.

In 2023 is het **aandeel regelmatige internetgebruikers met minstens wekelijks gebruik in de voorbije 3 maanden** in België (94%), in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (94%) en in het Vlaamse Gewest (95%) hoger en in het Waalse Gewest (91%) ongeveer even hoog dan in de EU27 (90%). Bijna alle Nederlanders van 16 tot en met 74 jaar hebben in de voorbije 3 maanden minstens wekelijks het internet (99%) gebruikt.

Het aandeel van de burgers van 16 tot en met 74 jaar met **minstens digitale basisvaardigheden**¹ is in België met 59% in 2023 hoger dan het EU27-gemiddelde (56%). Dat is ook het geval in het Brusselse Hoofdstedelijke (65%) en het Vlaamse Gewest (61%). Het aandeel Walen met digitale basisvaardigheden (55%) is vergelijkbaar met het EU27-gemiddelde. Het aandeel van de Belgen met minstens digitale basisvaardigheden ligt met 59% onder het streefdoel van 80%. Ook de aandelen in de gewesten (tussen 55% en 65%) liggen lager dan de beoogde 80% tegen 2030. In Nederland had in 2023 83% van de burgers van 16 tot en met 74 jaar minstens digitale basisvaardigheden.

¹ Voor de berekening van de digitale vaardigheden zie <https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/digitale-economie/digitale-vaardigheden-bij-burgers/metadata-digitale-vaardigheden-bij-burgers>.

Tabel 1: Digitale vaardigheden, DESI2023 en DESI2024, gewesten, België, EU27 en het land met de hoogste score binnen de EU27

	BRUSSELS GEWEST		VLAAMS GEWEST		WAALS GEWEST		BELGIË		EU27		BE	EU	EU-TOP DESI2024	
	DESI2023	DESI2024	DESI2023	DESI2024	DESI2023	DESI2024	DESI2023	DESI2024	DESI2023	DESI2024	2030 TARGET	2030 TARGET	LAND	WAARDE
Vaardigheden van internetgebruikers														
a1. Internetgebruik	94%	94%	94%	95%	91%	91%	93%	94%	89%	90%			Nederland	99%
% individuen	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023				
a2. Minstens digitale basisvaardigheden	62%	65%	54%	61%	51%	55%	54%	59%	54%	56%	80%	80%	Nederland	83%
% individuen	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023				
a3. Meer gevorderde digitale vaardigheden	36%	37%	26%	29%	23%	24%	26%	28%	26%	27%			Nederland	55%
% individuen	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023				
a4. Ten minste basisvaardigheden voor digitale contentcreatie	73%	79%	68%	76%	63%	69%	67%	74%	66%	68%			Nederland	86%
% individuen	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023				
Geavanceerde ICT-vaardigheden of-opleiding														
b1. ICT-specialisten	6,5%	7,1%	5,6%	5,2%	5,1%	5,2%	5,6%	5,4%	4,6,%	4,8%	10,0%	20 miljoen	Zweden	8,7%
% werkenden tussen 15 en 74 jaar	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023		~10%		
b2. Afgestudeerden in de ICT	NB	NB	NB	NB	NB	NB	2,8%	3,0%	4,2%	4,5%			Estland	9,6%
% afgestudeerden							2021	2022	2021	2022				
b3. Ondernemingen die ICT-opleidingen aanbieden	34%		38%		19%		33%		22%				Finland	40,0%
% ondernemingen	2022		2022		2022		2022		2022					2022

Noten:

- a1-a4: % individuen betreft het aandeel personen tussen de 16 en 74 jaar, b3 % ondernemingen betreft het aandeel ondernemingen met minstens 10 werknemers
- Niet voor alle indicatoren konden de cijfers voor de gewesten berekend worden. In dat geval staat er NB (niet beschikbaar) in de tabel. Wanneer de cel leeg blijft, maakt deze indicator geen deel uit van de DESI-indicatoren van dat jaar. Zie 'Ondernemingen die ICT-opleidingen aanbieden' die alleen een indicator is in de DESI2023.
- Markering. Groen: de score is hoger dan de score voor de EU27. Rood: de score is lager dan de score voor de EU27. We bekijken alleen de score zonder de statistische significantie te berekenen. We spreken over het algemeen over een verschil als dat verschil 2% is. Uitzondering hierop zijn de indicatoren 'ICT-specialisten' en 'Afgestudeerden in ICT', waar we spreken over een verschil als dat verschil 1% is.
- De definities van de indicatoren zijn te vinden in de methodologische nota.

Bron gewestelijke cijfers: a1-a4: Enquête ICT- en internetgebruik bij huishoudens Statbel/Eurostat. b1: Enquête naar de Arbeidskrachten Statbel/Eurostat, b3: Enquête ICT-gebruik en e-commerce bij ondernemingen Statbel/Eurostat.

Bron cijfers EU27, België, Topland: [DESI indicators - Digital Decade DESI visualisation tool \(europa.eu\)](#)

Bron streefcijfers in het kader van het beleidsprogramma voor het digitale decennium 2030: [rapport voor België](#).

Het aandeel Belgen (28%) en Vlamingen (29%) met **meer gevorderde digitale vaardigheden** ligt in 2023 in de buurt van het EU27-gemiddelde (27%). Voor deze indicator scoort het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (37%) hoger en het Waalse Gewest (24%) lager dan het EU27-gemiddelde. Het aandeel Nederlanders met meer gevorderde digitale vaardigheden is met 55% bijna dubbel zo hoog dan het aandeel Belgen met meer gevorderde digitale vaardigheden.

In 2023 is het aandeel van de 16- tot 74-jarigen met **minstens basisvaardigheden voor digitale contentcreatie** in België (74%), in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (79%) en in het Vlaamse Gewest (76%) hoger dan het EU27-gemiddelde (68%). Wallonië (69%) haalt een aandeel vergelijkbaar met het EU27-gemiddelde. In Nederland heeft 86% van de 16- tot 74-jarigen minstens basisvaardigheden voor digitale contentcreatie.

2.1.2 GEAVANCEERDE ICT-VAARDIGHEDEN OF -OPLEIDING

Voor de geavanceerde of gespecialiseerde ICT-vaardigheden of -opleidingen zijn de resultaten voor België volgens de DESI2024 meer schommelend ten opzichte van het EU27-gemiddelde. In deze groep van indicatoren scoren de Scandinavische landen het hoogst.

Het **aandeel ICT-specialisten in de werkende Belgische bevolking** is in 2023 gelijk aan 5,4%, terwijl het streefdoel voor 2030 10% is. In het Vlaamse Gewest en in het Waalse Gewest is dit aandeel gelijk aan 5,2%, terwijl het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest een aandeel heeft van 7,1%. Hiermee halen België en al zijn gewesten voor deze indicator in 2023 een aandeel boven het EU27-gemiddelde (4,8%). Geen enkel EU27-land had de doelstelling van 10% bereikt in 2023. Zweden heeft met 8,7% het hoogste aandeel ICT-specialisten in de werkende bevolking.

België presteert in 2022 minder goed voor het **aantal afgestudeerde ICT'ers op het totaal aantal afgestudeerden** (3,0%) dan de EU27 (4,5%). Dat geldt ook voor de Vlaamse en de Franstalige Gemeenschap, al is het aandeel afgestudeerde ICT'ers op het totaal aantal afgestudeerden in het schooljaar 2021-2022 iets hoger in de Vlaamse Gemeenschap (3,3%) dan in de Franstalige Gemeenschap (2,45%)². Estland haalt met 9,6% het hoogste aandeel.

Het **aandeel ondernemingen dat ICT-opleidingen geeft**, is in 2022 hoger in België (33%), het Vlaamse (38%) en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (34%) dan gemiddeld in de EU27 (22%). In het Waalse Gewest (19%) ligt dat aandeel lager dan het EU27-gemiddelde. In Finland gaf 40% van de ondernemingen met minstens 10 werknemers ICT-opleidingen in 2022.

² Bron statistieken voor de Vlaamse en Franstalige Gemeenschap voor de afgestudeerde ICT'ers: Departement Onderwijs en Vorming, Ministerie Vlaamse gemeenschap.

2.2 DIGITALE INFRASTRUCTUUR

De dimensie 'digitale infrastructuur' meet de uitrol van de breedbandinfrastructuur en de kwaliteit ervan. Een digitale maatschappij vereist immers toegang tot (ultra)snelle breedbanddiensten. De internettoegang thuis, evenals het gebruik en de dekking van vast en van mobiel breedband komen aan bod.

2.2.1 INTERNETVERBINDING

Het **aandeel huishoudens met internettoegang** van 16- tot 74-jarigen ligt in de Belgische gewesten in 2023 tussen 93% en 95%. In België is dat 94% en in de EU27 93%. In Luxemburg heeft 99% van de huishoudens internettoegang.

2.2.2 VASTE VERBINDING

Vast internetgebruik en -dekking vertoont een gemengd beeld: er zijn hoge scores voor VHCN-dekking (uitgezonderd Wallonië) en breedbandgebruik van ten minste 100 Mbps, maar lagere scores op het gebied van de take-up van 1 Gbps-breedband en FTTP-dekking. De toplanden in de EU27 wisselen afhankelijk van de indicator.

Voor **abbonementen op diensten met snelheden boven 100 Mbps** scoort België boven het EU27-gemiddelde (72% versus 66% in 2023). Roemenië scoort hiervoor het hoogst (94%). **Het gebruik van breedband met hoge snelheid (1 Gbps)** blijft daarentegen laag in België: het aandeel vaste breedbandabbonementen met snelheden boven 1 Gbps is slechts 5% in België tegen 19% in de EU27. Frankrijk scoort met een aandeel van 52% het hoogst.

Een '**Fixed Very High-Capacity Network (VHCN)**' verwijst naar een type breedbandinfrastructuur dat zeer hoge snelheden voor internettoegang biedt via vaste (niet-mobiele) netwerken. Deze gigabit-netwerken kunnen grote hoeveelheden data met zeer hoge snelheden leveren en ondersteunen een breed scala aan toepassingen, zoals real time communicatie, videostreaming, cloud computing en andere data-intensieve diensten. De technologieën die momenteel in staat zijn gigabit-connectiviteit te leveren zijn FTTP en kabel DOCSIS 3.1. Zowel de EU27 als België willen een dekking van 100% voor deze netwerken, wat wil zeggen dat 100% van de huishoudens er toegang toe kan hebben. Malta heeft in 2023 deze doelstelling al bereikt. België heeft volgens de cijfers gepubliceerd door de Europese Commissie in juni 2023 een dekking van 96%. Dat cijfer wijkt af van het dekkingscijfer gepubliceerd in de vaste atlas van het BIPT³.

³ Volgens het BIPT heeft België in juni 2023 een VHCN-dekking van 83%. Er zijn grote verschillen over de gewesten: het Vlaamse Gewest (96%) en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (92%) hebben een grotere dekking dan het Waalse Gewest (56%).

Tabel 2: Digitale infrastructuur, DESI2023 en DESI2024, gewesten, België, EU27 en het land met de hoogste score binnen de EU27

	BRUSSELS GEWEST		VLAAMS GEWEST		WAALS GEWEST		BELGIË		EU27		BE	EU	EU-TOP	
	DESI2023	DESI2024	DESI2023	DESI2024	DESI2023	DESI2024	DESI2023	DESI2024	DESI2023	DESI2024	2030 TARGET	2030 TARGET	LAND	WAARDE
a1. Internettoegang thuis	96%	95%	95%	95%	92%	93%	94%	94%		93%			Luxemburg	99%
% huishoudens	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023		2023				
Vaste verbinding														
b1. % vaste breedbandlijnen van ten minste 100 Mbps	NB	NB	NB	NB	NB	NB	70%	72%	60%	66%			Roemenië	94%
% huishoudens							2022	jul/23	2022	2023				
b2. % vaste breedbandlijnen van ten minste 1 Gbps	NB	NB	NB	NB	NB	NB	3%	5%	15%	19%			Frankrijk	52%
% huishoudens							2022	jul/23	2022	2023				
b3. 'Fixed Very High Capacity Network (VHCN)'-dekking (FTTP & DOCSIS 3.1)	NB	NB	NB	NB	NB	NB	78%	96%	73%	79%	100%	100%	Malta	100%
% huishoudens							2022	jun/23	2022	2023				
b4. 'Fibre to the Premises (FTTP)'-dekking											X	100%		
EC	NB	NB	NB	NB	NB	NB	17%	25%	56%	64%			Spanje	95%
BIPT	32%	53%	14%	19%	9%	13%	17%	21%						
% huishoudens	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	jun/23	2022	2023				
Mobiele verbinding														
c1. Gebruik van mobiel breedband	92%	94%	92%	94%	86%	90%	90%	93%	87%	90%			Nederland	99%
% individuen	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023				
c2. Algemene 5G-dekking											100%	100%		
EC	NB	NB	NB	NB	NB	NB	30%	40%	81%	89%			Cyprus, Denemarken, Malta, Nederland	100%
							2022	jun/23	2022	jun/23				
BIPT		100%		91%		76%		87%						
% huishoudens		jan/24		jan/24		jan/24		jan/24						
c3. 5G-spectrum	66%	66%	66%	66%	66%	66%	66%	66%	68%	73%			Duitsland, Kroatië, Slovenië	100%
Toegewezen spectrum als % van het totale geharmoniseerde 5G-spectrum	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024				
c4. 5G-dekking in de 3,4-3,8 GHz-band		NB		NB		NB		14%		51%		100%	Finland	90%
% individuen								2023		2023				
c5. % bevolking met 5G-simkaarten		NB		NB		NB		13%		25%			Cyprus	124%
% van de totale bevolking								2023		2023				
Andere														
d1. Edge node (schatting)		NB		NB		NB		8		1186	X	10000	Duitsland	351
Aantal geïmplementeerde edge-knooppunten								2023		2023				

Noten:

- a1 % huishoudens van 16- tot 74-jarigen, c1: % 16- tot 74-jarigen
- Niet voor alle indicatoren konden de cijfers voor de gewesten berekend worden. In dat geval staat er NB (niet beschikbaar) in de tabel. Wanneer de cel leeg blijft, maakt deze indicator geen deel uit van de DESI-indicatoren van dat jaar.
- 'Gebruik van vast breedband met een snelheid van ten minste 100 Mbps' en 'Gebruik van vast breedband met een snelheid van ten minste 1 Gbps' bestaan volgens de methodologische nota elk uit 2 componenten, waarbij het aandeel vaste breedbandlijnen van ten minste 100 Mbps of 1 Gbps gedeeld werd door het aandeel internetgebruikers in de bevolking van 16- tot 74-jarigen. De EC geeft in zijn cijferreeksen van de DESI2024 alleen nog het aandeel vaste breedbandlijnen van ten minste 100 Mbps of 1 Gbps wat ook hier gevolgd wordt. Het aandeel internetgebruikers wordt in de DESI2024 als een aparte variabele opgenomen. We hebben dat cijfer dan ook opgenomen bij de DESI2023.
- De definities van de indicatoren zijn te vinden in de methodologische nota.

- Voor de dekkingscijfers voor de gewesten werden de cijfers van het BIPT opgevraagd. Deze statistieken wijken soms af van de statistieken gepubliceerd door de Europese Commissie. We geven beide cijferreeksen en bespreken deze naast elkaar.
- Markering. Groen: de score is hoger dan de score voor de EU27. Rood: de score is lager dan de score voor de EU27. We bekijken alleen de score zonder de statistische significantie te berekenen. We spreken over het algemeen over een verschil als dat verschil 2% is.

Bron gewestelijke cijfers en desgevallend België: a1, c1: Enquête ICT- en internetgebruik bij huishoudens Statbel/Eurostat, b4 en c2: BIPT.

Bron cijfers EU27, België, Topland: [DESI indicators - Digital Decade DESI visualisation tool \(europa.eu\)](#)

Bron streefcijfers in het kader van het beleidsprogramma voor het digitale decennium 2030: [rapport voor België](#).

Zowel volgens de cijfers gepubliceerd door de EC als deze gepubliceerd door het BIPT heeft België, het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in 2023 een hogere VHCN-dekking dan de EU27. Dat is nog niet het geval in het Waalse Gewest, al is het dekkingspercentage er sterk toegenomen van 2022 tot 2023. In juni 2024 heeft het Waalse Gewest zijn achterstand voor VHCN-dekking tegenover het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wel ingehaald⁴.

‘Fibre to the Premises (FTTP)’ verwijst naar een type breedbandverbinding waarbij de glasvezelkabel direct naar het pand van de gebruiker wordt geleid. Het omvat Fiber to the Home (FTTH) en Fiber to the Building (FTTB) waarbij de glasvezel respectievelijk loopt tot aan de woning of het gebouw. Bij andere breedbandtechnologieën wordt de glasvezel slechts tot een verdeelpunt in de buurt van het pand aangelegd en loopt de laatste verbinding via koperdraden (VDSL) of andere technologieën. In Spanje is FTTP in 2023 met 95% dekking het sterkst ontwikkeld. België en al zijn gewesten hebben een lagere dekking dan het EU27-gemiddelde. België heeft zowel in 2022 als in 2023 de laagste FTTP-dekking in de EU27. Er zijn weliswaar grote verschillen over de gewesten: het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest scoort met een percentage van 53% een stuk hoger dan het Vlaamse (19%) en het Waalse (13%) Gewest. Terwijl er nog geen doelstelling werd geformuleerd voor België, is dat wel één van de aanbevelingen vanuit de EC.

2.2.3 MOBIELE VERBINDING

Voor mobiel internetgebruik en -dekking scoort België tegenover het EU27-gemiddelde hoog voor het gebruik van mobiel breedband, maar laag voor al de andere statistieken. Meestal ontbreken de cijfers voor de gewesten, behalve voor de 5G-dekking en voor 5G-spectrum. In januari 2024 scoren het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het Vlaamse Gewest respectievelijk hoger en even goed dan de EU27 (in juni 2023) voor 5G-dekking. De EU27-landen met de hoogste scores zijn wisselend.

In de EU27 en in het Waalse Gewest gebruikte 90% van de 16- tot en met 74-jarigen het **internet op een mobiel apparaat**. In België, in het Vlaamse en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest lag dat aandeel tussen 93% en 94% en bij de topper Nederland op 99%.

5G is de vijfde generatie mobiele netwerktechnologie, die aanzienlijk sneller, betrouwbaarder en efficiënter is dan de voorgaande 4G-technologie. De algemene 5G-dekking betreft het aandeel van de bevolkte gebieden met dekking door ten minste één 5G-mobiel netwerk. De doelstelling voor België en voor de EU27 bestaat erin tegen 2030 te komen tot een volledige dekking van de bevolkte gebieden, waarbij 100% van de huishoudens gebruik kan maken van 5G.

⁴ Volgens de cijfers van het BIPT is de achterstand van het Waalse Gewest ten opzichte van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in juni 2024 zo goed als verdwenen voor VHCN-dekking (beide rond 88%).

België heeft volgens de cijfers gepubliceerd door de Europese Commissie in 2023 een dekking van 40%, de EU27 een dekking van 89%. In dezelfde publicatie wordt aangegeven dat de 5G-dekking in België in januari 2024 aanzienlijk is toegenomen tot 87%. Volgens de cijfers van januari 2024 van het BIPT verschilt de dekkingsgraad sterk over de gewesten: het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest heeft een volledige dekking, het Vlaamse Gewest een dekking van 91% en het Waalse Gewest een dekking van 76%. Cyprus, Denemarken, Malta en Nederland hadden medio 2023 reeds een volledige dekking.

Het **toegewezen spectrum als percentage van het totale geharmoniseerde 5G-spectrum** geeft een indicatie van hoeveel van het beschikbare spectrum al in gebruik is en kan helpen bij het begrijpen van de beschikbaarheid en concurrentie in de 5G-markt. In 2023 was in de EU27 73% van het spectrum toegewezen. In Duitsland, Kroatië en Slovenië was dat 100% en in België 66%. Aangezien de licenties nationaal zijn, zijn de regionale cijfers dezelfde als de nationale cijfers.

In 2023 had 14% van de Belgische huishoudens toegang tot **5G binnen de genoemde frequentieband van 3,4 tot 3,8 GHz**. Dit is een essentiële frequentieband voor geavanceerde toepassingen die een grote bandbreedte vereisen. In de EU27 was dat 51% en bij de topper Finland 90%.

Het aantal **mobiele 5G-abonnementen, waarbij een SIM-kaart internetverkeer heeft gegenereerd** op een binnenlands (nationaal) 5G-netwerk in de afgelopen 90 dagen, is een indicator voor de actieve 5G-gebruikers. Dat aandeel ligt in 2023 in België op 13%, in de EU27 op 25% en bij de topper Cyprus op 124%.

2.2.4 ANDERE INDICATOREN

Edge nodes zijn specifieke punten in een netwerk die zich dicht bij de eindgebruikers bevinden. Ze spelen een cruciale rol in edge computing, waarbij gegevensverwerking en -opslag dicht bij de bron van de gegevens plaatsvinden, in plaats van in een centraal datacenter. Dit helpt om de latentie te verminderen, de snelheid van gegevensverwerking te verhogen en de algehele efficiëntie van het netwerk te verbeteren. In 2023 zijn er 8 edge nodes in België en 1.186 edge nodes binnen de EU27. Binnen de EU27 wil men tegen 2030 komen tot 10.000 edge nodes. Terwijl er nog geen doelstelling werd geformuleerd voor België, is dat wel één van de aanbevelingen vanuit de EC.

2.3 DIGITALE TRANSFORMATIE VAN BEDRIJVEN

De dimensie 'digitale transformatie van bedrijven' brengt de digitalisering binnen bedrijven en hun gebruik van e-commerce in kaart. Digitale technologieën laten bedrijven toe hun efficiëntie te verhogen, hun kosten te verlagen en klanten en zakenpartners beter te betrekken. Internet als verkooppunt biedt toegang tot bredere markten en groeipotentieel.

De overwegend groene kleur in Tabel 3 geeft aan dat België en zijn gewesten tegenover de EU27 hoog scoren voor de integratie van digitale technologieën in bedrijven. Voor het zenden van e-facturen is dat niet het geval. Denemarken en Finland zijn toplanden voor heel wat van de indicatoren van deze dimensie.

2.3.1 INDICATOREN VOOR ONDERNEMINGEN MET MINSTENS 10 WERKNEMERS

Het aandeel Belgische ondernemingen met minstens 10 werknemers dat een ERP-softwarepakket (**Enterprise Resource Planning**) gebruikt om informatie te delen tussen verschillende functionele gebieden (bijvoorbeeld boekhouding, planning, productie, marketing) is in 2023 met 60% hoger dan het EU27-gemiddelde (43%). In het Vlaamse Gewest (62%) is dat aandeel hoger dan in de twee andere gewesten (52% en 56%). Bij de topper Denemarken gebruikt 67% van de ondernemingen een ERP-softwarepakket.

Sociale media hebben betrekking op sociale netwerken, een ondernemingsblog of microblogs, of op websites of apps voor het delen van multimediacontent. Het gebruik van sociale media betekent dat de onderneming een gebruikersprofiel, een account of een gebruikerslicentie heeft, afhankelijk van de vereisten en het type sociale media. Het aandeel ondernemingen dat **twee of meer van de gegeven sociale media** gebruikt, is 45% in België en 31% in de EU27. Dit aandeel is hoger in het Vlaamse (50%) en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (51%) dan in het Waalse Gewest (30%). In Finland gebruikt 54% van de ondernemingen twee of meer van de gegeven sociale media.

Data-analyse verwijst naar het gebruik van technologieën, technieken of software-instrumenten voor het analyseren van gegevens om er patronen, trends en inzichten uit te halen om conclusies, voorspellingen en betere besluitvorming mogelijk te maken met als doel de prestaties te verbeteren (bijvoorbeeld de productie verhogen, de kosten verlagen). De gegevens kunnen afkomstig zijn van een gegevensbron van de eigen onderneming of van externe bronnen waaronder de leveranciers, de klanten of de overheid. 44% van de Belgische tegen 33% van de Europese ondernemingen voerden in 2023 zelf of via externen dergelijke data-analyses uit. De cijfers van de gewesten variëren van 39% in het Waalse Gewest over 45% in het Vlaamse Gewest tot 49% in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. Hongarije heeft

met 53% het hoogste percentage. Zowel voor België als voor de EU27 is het streefdoel 75% tegen 2030. Dit veronderstelt nog een sterke ontwikkeling voor data-analyse in de Belgische en Europese ondernemingen.

Ondernemingen die ten minste 1 van de geavanceerde of middelmatige 'cloud computing'-diensten⁵ (CC) aanschaffen, zijn met 48% eveneens beter vertegenwoordigd in België dan in de EU27 (39%). Ook binnen het Vlaamse (51%) en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (50%) is dat aandeel hoger dan in de EU27, wat niet het geval is voor het Waalse Gewest (37%). Zowel voor België als voor de EU27 is het streefdoel 75% tegen 2030, een aandeel dat bijna gehaald wordt door topper Finland (73%).

Het aandeel ondernemingen die **enige vorm van AI-technologie** gebruiken⁶, is in 2023 hoger in België dan in de EU27 (14% tegen 8%). Deze technologie is ook sterker doorgedrongen in de gewesten, waar 17% van de Brusselse,

⁵ De diensten moeten alle volgende eigenschappen bevatten: ze worden geleverd door informaticaservers van providers; ze zijn makkelijk uit te breiden of te beperken (bv. aantal gebruikers of wijziging van opslagruimte); eens ze geïnstalleerd zijn, kunnen ze worden gebruikt « op vraag » van de gebruiker, zonder menselijke interactie met de provider; ze zijn betalend, ofwel door de gebruiker, ofwel volgens de gebruikte capaciteit, of ze zijn voorafbetaald. De geavanceerde of middelmatige 'cloud computing'-diensten zijn: softwaretoepassingen voor financieel beheer of boekhouding; softwaretoepassingen voor Enterprise Resource Planning; softwaretoepassingen voor Customer Relationship Management; beveiligingssoftwaretoepassingen (bijvoorbeeld antivirusprogramma, netwerktoegangscontrole); hosting van de databank(en) van het bedrijf; computerplatform voor het ontwikkelen, testen of implementeren van toepassingen (bijvoorbeeld herbruikbare softwaremodules, applicatieprogramma-interfaces (API's)). Dit voor zover deze een 'cloud computing'-dienst betreffen.

⁶ Kunstmatige intelligentie (Artificial Intelligence, AI) verwijst naar systemen die gebruik maken van technologieën zoals tekstmining, computervisie, spraakherkenning, genereren van natuurlijke taal, machinaal leren of deep learning om gegevens te verzamelen en/of te gebruiken om de beste actie te voorspellen, aan te bevelen of te nemen om specifieke doelen te bereiken. 'Kunstmatige intelligentie'-systemen kunnen volledig op software gebaseerd zijn (bijvoorbeeld chatbots en virtuele assistenten op basis van 'natuurlijke taal'-verwerking, gezichtsherkenningssystemen op basis van computervisie of spraakherkenningssystemen, software voor automatische vertaling, gegevensanalyse op basis van machinaal leren, enzovoort) of ingebouwd zijn in apparatuur (bijvoorbeeld autonome robots voor magazijnautomatisering of assemblagewerkzaamheden, autonome drones voor productietoezicht of pakketverwerking, enzovoort). De 'kunstmatige intelligentie'-technologieën in de vragenlijst zijn de volgende: a) technologieën om geschreven taal te analyseren (tekstmining); b) technologieën om gesproken taal in een machineleesbaar formaat om te zetten (spraakherkenning); c) technologieën om geschreven of gesproken taal te genereren (genereren van natuurlijke taal, spraaksynthese); d) technologieën om voorwerpen of personen te identificeren op basis van beelden (beeldherkenning, beeldverwerking); e) machinaal leren (bijvoorbeeld deep learning) voor gegevensanalyse; f) technologieën om verschillende workflows te automatiseren of om te helpen bij besluitvorming (op kunstmatige intelligentie gebaseerde software robotic process automation); g) technologieën die het fysieke verkeer van machines mogelijk maken via autonome beslissingen op basis van observatie van de omgeving (autonome robots, zelfrijdende voertuigen, autonome drones).

14% van de Vlaamse en 12% van de Waalse ondernemingen minstens 1 van deze technologieën gebruiken. Denemarken is met 15% het land waar deze technologie het sterkst ingeburgerd is. Dit is tevens de technologie waarvoor huidige percentages het sterkst afwijken van de streefcijfers van 75% in België en in de EU27.

Het aandeel ondernemingen dat **AI of ‘cloud computing’-diensten of data-analyse** gebruikte, is ook hoger in België dan in de EU27 (64% tegen 55%). In het Vlaamse en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is dat 67%, in het Waalse Gewest 56%. Hier geldt voor de EU27 een streefdoel van 75% voor 2030.

E-facturen zijn elektronische facturen in een standaardstructuur geschikt voor automatische verwerking, exclusief de overdracht van PDF-bestanden. Ze kunnen rechtstreeks, via dienstverleners of via elektronisch bankieren worden uitgewisseld. In België (33%), in het Brusselse Hoofdstedelijke (31%) en in het Waalse Gewest (22%) maakt een kleiner aandeel van de ondernemingen gebruik van deze e-facturen dan gebruikelijk is binnen de EU27 (39%). De Vlaamse ondernemingen positioneren zich voor deze variabele op het niveau van het EU27-gemiddelde (38%). In Italië gebruikt 98% van de ondernemingen e-facturen.

2.3.2 KLEINE EN MIDDELGROTE ONDERNEMING

Een kleine of middelgrote onderneming (KMO) is een onderneming met minstens 10 en maximaal 249 werknemers.

Het aandeel KMO's dat minstens het basisniveau voor **digitale intensiteit**⁷ heeft, is

⁷ De digitale intensiteitsindex is per onderneming de som van de aanwezige technologieën, specialisten of omzetcijfers. De samenstelling van deze index varieert over de jaren in functie van de vragen in de enquête.

- De vragen die deel uitmaken van deze index in 2022 en in 2023 zijn: 1. meer dan 50% van de werkzame personen hebben internettoegang voor zakelijke doeleinden; 2. een maximale gecontracteerde downloadsnelheid van de snelste vaste internetverbinding van minimaal 30 Mbps; 3. het aandeel van e-commerce in de totale omzet is ten minste 1%; 4. de webverkopen bedragen meer dan 1% van de totale omzet en de B2C-webverkopen meer dan 10% van de omzet van de webverkopen;
- De vragen die alleen opgenomen zijn in 2023 zijn: 5. kopen CC-diensten aan die via het internet gebruikt worden; 6. kopen geavanceerde of intermediaire CC-diensten aan; 7. gebruiken sociale media; 8. gebruiken twee of meer sociale media; 9. data-analyse voor het bedrijf wordt uitgevoerd door eigen werknemers van het bedrijf of door een externe leverancier; 10. gebruiken AI-technologie; 11. gebruiken een ERP-softwarepakket om informatie te delen tussen verschillende functionele gebieden; 12. hebben CRM.
- De vragen die alleen opgenomen zijn in 2022 zijn: 5. hebben documenten over maatregelen, praktijken of procedures op het gebied van ICT-beveiliging; 6. maken het personeel bewust van hun verplichtingen op het gebied van ICT-beveiliging via vrijwillige opleidingen of intern beschikbare informatie, via verplichte opleidingen of het bekijken van verplicht materiaal of op contractuele basis; 7. gebruiken minstens 3 van de gegeven maatregelen op het vlak van ICT-beveiliging; 8. boden in 2021 opleidingen aan om de ICT-vaardigheden van het personeel (verder) te ontwikkelen; 9. hebben ICT-specialisten (experts in informatie- en communicatietechnologie) in dienst; 10. gebruiken industriële robots (bijvoorbeeld robotlassen, lasersnijden, spuitverven, enzovoort) of dienstenrobots (bijvoorbeeld gebruikt voor bewaking, schoonmaak,

hoger in België en in de 3 gewesten dan gemiddeld in de EU27. Toch zijn er grote verschillen over de gewesten: in het Vlaamse Gewest heeft in 2023 79% van de KMO's minstens het basisniveau, in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is dat 72% en in het Waalse Gewest 63%. Het streefdoel voor 2030 is dat 90% van de Belgische en Europese KMO's dit basisniveau bereiken. Finland heeft met 86% dit streefdoel bijna bereikt.

De Belgische KMO scoort in 2023 beter dan de gemiddelde KMO in de EU27 op de indicatoren rond e-commerce. Dat geldt ook voor de gewesten. Het aandeel KMO's dat **minstens 1% van de omzet realiseert via online verkoop** is 29% in België en 19% in de EU27. Het aandeel in het Vlaamse Gewest (33%) is hoger dan het aandeel in het Brusselse Hoofdstedelijke (28%) en in het Waalse Gewest (24%). Denemarken heeft met 36% het hoogste aandeel KMO's dat minstens 1% van de omzet realiseert via online verkoop. Voor het **aandeel van de omzet van e-commerce op de totale omzet van KMO's**, scoort België hoger dan de EU27 (15% tegen 12%). Dit aandeel ligt met 23% hoger in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest dan in het Waalse (14%) en het Vlaamse Gewest (12%). Opvallend is dat dit aandeel van 2022 naar 2023 is afgenomen in België, in het Vlaamse en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Ierland is binnen de EU27 het land met het hoogste aandeel (21%).

In de DESI2023 werd gekeken naar het aandeel KMO's met **online verkopen in het buitenland** op het totaal aantal KMO's. Dit aandeel is voor 2021 hoger in België (16%) en in de 3 gewesten (13% tot 16%) dan in de EU27 (9%). Hiermee haalt België ongeveer een even hoog aandeel als de toppeer Oostenrijk (16%).

België had in 2023 7 **eenhoorns**⁸, terwijl het streefdoel voor 2030 14 is. In de EU27 waren dat 263 eenhoorns met een streefdoel van 500. Wat het aantal eenhoorns eind 2024 in Vlaanderen betreft, baseren we ons op het antwoord op vraag nr. 78 van 25 november 2024 van Peter Van Rompuy: 'Vlaanderen telt momenteel drie unicorns: jonge, niet-beursgenoteerde technologiebedrijven met een waardering van minstens 1 miljard dollar. Het gaat om Lighthouse, Team.blue en Deliverect. Wat deze drie unicorns gemeen hebben, is hun thuisbasis in Gent. Daarmee positioneert Gent zich als een internationale tech-hub.'

vervoer, enzovoort); 11. geven aan de werknemers op afstand toegang tot het e-mailsysteem, de documenten, zakelijke toepassingen of software van de onderneming; 12. houden online vergaderingen op afstand (via bijvoorbeeld Skype, Zoom, MS Teams, WebEx, enzovoort). Een onderneming heeft minstens het basisniveau voor de digitale intensiteit als het minstens aan 4 van de twaalf voorwaarden voldoet.

⁸ De classificatie en extractiemethodologie van eenhoorns door de Commissie is gebaseerd op gegevens van het Dealroom-platform. Dit houdt in dat alleen bedrijven die als eenhoorn zijn geclassificeerd en hun hoofdkantoor in een EU-lidstaat hebben, worden geteld. Een eenhoorn is een bedrijf met een laatste gerapporteerde waardering of exit van USD 1 miljard of meer. Het is ook belangrijk om te weten dat als een eenhoorn in waarde is gedaald onder de USD 1 miljard sinds de laatste financieringsronde, het nog steeds als een eenhoorn wordt beschouwd totdat er een nieuwe waardering is bevestigd. Dealroom.co (dataset downloaded on 29/01/2024), <https://app.dealroom.co/dashboard>.

Tabel 3: Digitale transformatie van bedrijven, DESI2023 en DESI2024, gewesten, België, EU27 en het land met de hoogste score binnen de EU27

	BRUSSELS GEWEST		VLAAMS GEWEST		WAALS GEWEST		BELGIË		EU27		BE	EU	EU-TOP DESI2024	
	DESI2023	DESI2024	DESI2023	DESI2024	DESI2023	DESI2024	DESI2023	DESI2024	DESI2023	DESI2024	2030 TARGET	2030 TARGET	LAND	WAARDE
Ondernemingen met minstens 10 werknemers														
a1. Elektronische informatie-uitwisseling ERP	52%	52%	62%	62%	48%	56%	57%	60%	38%	43%			Denemarken	67%
% ondernemingen	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023				
a2. Sociale media	50%	51%	49%	50%	34%	30%	45%	45%	29%	31%			Finland	54%
% ondernemingen	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023				
a3. Data-analyse (DESI2024)		49%		45%		39%		44%		33%	75%	75%	Hongarije	53%
Big data (DESI2023)	27%		23%		20%		23%		14%					
% ondernemingen	2020	2023	2020	2023	2020	2023	2020	2023	2020	2023				
a4. 'Cloud computing'-diensten (CC)	50%	50%	51%	51%	34%	37%	47%	48%	34%	39%	75%	75%	Finland	73%
% ondernemingen	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023				
a5. AI	15%	17%	11%	14%	7%	12%	10%	14%	8%	8%	75%	75%	Denemarken	15%
% ondernemingen	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023				
a6. AI of CC of data-analyse		67%		67%		56%		64%		55%		75%	Finland	80%
% ondernemingen		2023		2023		2023		2023		2023				
a7. E-facturen	21%	31%	30%	38%	13%	22%	25%	33%	32%	39%			Italië	98%
% ondernemingen	2020	2023	2020	2023	2020	2023	2020	2023	2020	2023				
KMO's														
b1. Ten minste een basisniveau van digitale intensiteit (verschillende versie in 2022 en 2023)	82%	72%	80%	79%	69%	63%	77%	74%	70%	58%	90%	90%	Finland	86%
% KMO's	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023				
b2. Online verkopen	30%	28%	33%	33%	18%	24%	28%	29%	19%	19%			Denemarken	36%
% KMO's	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023				
b3. E-commerce omzet	29%	23%	19%	12%	14%	14%	19%	15%	12%	12%			Ierland	21%
% omzet van KMO's	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023				
b4. Eenhoorns		NB		NB		NB		7		263	14	500	Duitsland	67
Aantal								2023		2023				
b5. Online verkopen in het buitenland	16%		16%		13%		16%		9%				Oostenrijk	16%
% KMO's	2021		2021		2021		2021		2021					2021

Noten:

- a1-a7: % ondernemingen met minstens 10 werknemers, b1-b3 en b5: KMO's zijn ondernemingen met minstens 10 en maximaal 249 werknemers.
- Niet voor alle indicatoren konden de cijfers voor de gewesten berekend worden. In dat geval staat er NB (niet beschikbaar) in de tabel. Wanneer de cel leeg blijft, maakt deze indicator geen deel uit van de DESI-indicatoren van dat jaar.
- Markering. Groen: de score is hoger dan de score voor de EU27. Rood: de score is lager dan de score voor de EU27. We bekijken alleen de score zonder de statistische significantie te berekenen. We spreken over het algemeen over een verschil als dat verschil 2% is.
- De definities van de indicatoren zijn te vinden in de methodologische nota.

Bron gewestelijke cijfers en desgevallend België: Enquête ICT-gebruik en e-commerce bij ondernemingen Statbel/Eurostat.

Bron cijfers EU27, België, Topland: DESI indicators - Digital Decade DESI visualisation tool (europa.eu)

Bron streefcijfers in het kader van het beleidsprogramma voor het digitale decennium 2030: rapport voor België.

2.4 DIGITALISERING VAN OPENBARE DIENSTEN

De dimensie ‘digitalisering van openbare diensten’ wil meten hoever het staat met de digitalisering van overheidsdiensten. Een modern overheidsapparaat dat gebruik maakt van digitalisering kan efficiënt werken. Dat komt zowel het openbaar bestuur als burgers en bedrijven ten goede.

De dimensie betreffende de digitalisering van openbare diensten handelt over het gebruik en het aanbod van e-government-diensten. De overwegend groene kleur in Tabel 4 geeft aan dat België goed presteert op het gebied van e-government. Malta haalt voor meerdere indicatoren het hoogste aandeel binnen de EU27.

Het aandeel **gebruikers van e-government** betreft het aandeel 16- tot en met 74-jarigen die in de voorbije 12 maanden het internet gebruikten om in interactie te treden met openbare diensten via websites of mobiele applicaties. In 2023 is dit aandeel hoger in België (86%), in het Brusselse Hoofdstedelijke (87%), in het Vlaamse (88%) en in het Waalse Gewest (81%) dan in de EU27 (75%). In Denemarken heeft 99% van deze leeftijdsgroep gebruik gemaakt van e-government.

Het aanbod van e-government-diensten wordt door studies van CapGemini in kaart gebracht voor België, het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Er zijn geen cijfers voor het Waalse Gewest. De cijfers voor 2023 zijn voor het Vlaamse Gewest verzameld in de periode september tot oktober 2023. Deze cijfers voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest werden midden 2024 verzameld.

De indicator ‘**digitale overheidsdiensten voor burgers**’ meet het aandeel administratieve stappen voor ingrijpende levensgebeurtenissen zoals de geboorte van een kind, de verhuis naar een nieuwe woonplaats, enzovoort dat online kan worden uitgevoerd door burgers. Voor deze digitale overheidsdiensten voor burgers scoren in 2023 België (82), het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (elk 85) hoger dan de EU27 (79). In Malta kunnen al deze administratieve stappen online uitgevoerd worden. Dit is tevens het streefdoel voor België en voor de EU27 voor 2030.

De indicator ‘**digitale overheidsdiensten voor ondernemingen**’ geeft in grote lijnen het aandeel online beschikbare openbare diensten weer dat nodig is voor het starten van een bedrijf en het uitvoeren van reguliere bedrijfsactiviteiten, en dit zowel voor binnenlandse als voor buitenlandse gebruikers. Diensten die via een portaal worden aangeboden, krijgen een hogere score. Diensten die alleen informatie verstrekken maar offline moeten ingevuld worden, krijgen een beperktere score. Voor deze digitale overheidsdiensten voor ondernemingen scoren in 2023 België (92), het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (elk 96) hoger dan de EU27 (85). In Finland, Ierland en Malta kunnen al deze administratieve stappen online uitgevoerd worden. Dit is tevens het streefdoel voor België en voor de EU27 voor 2030.

Wat de **hoeveelheid data** betreft, die **vooraf ingevuld** zijn op formulieren van publieke onlinediensten, doen België (75), het Brusselse Hoofdstedelijke (76) en het Vlaamse Gewest (90) het beter dan het EU27-gemiddelde (71). Malta haalt met 94 de hoogste score binnen de EU27.

De **transparantie van dienstverlening, ontwerp en persoonsgegevens** betreft de betrokkenheid van gebruikers bij het ontwerp van deze openbare diensten en de mogelijkheid voor de gebruikers om hun persoonlijke gegevens te kunnen beheren. Voor deze transparantie scoort het Vlaamse Gewest (78) beter dan de EU27 (67). Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (51) en België (65) scoren lager dan de EU27. Ook hier haalt Malta met 98 de hoogste score.

User support heeft betrekking op de beschikbaarheid van online ondersteuning, hulpfuncties en feedbackmechanismen, dit inclusief de grensoverschrijdende user support. Voor user support scoren België (91) en het Vlaamse Gewest (100) beter dan de EU27 (86). Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (76) scoort lager dan de EU27. Het Vlaamse Gewest haalt zoals de toppers Luxemburg en Malta de maximale score (100).

Mobile friendliness geeft aan in welke mate de diensten worden aangeboden via een mobielvriendelijke interface, d.i. een interface die reageert op het mobiele apparaat. Hier zijn er hoge scores voor België (99), het Vlaamse (100) en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (97) maar ook voor de EU27 (95). Finland en Zweden halen zoals het Vlaamse Gewest een score van 100.

De **e-health-indicator** is een meting voor de online toegang voor burgers tot hun elektronisch medisch dossier via een patiënten-portaal of via een mobiele app voor patiënten en van het percentage personen dat zijn eigen minimale set van gezondheidsgerelateerde gegevens in elektronische medische dossiers (EHR) kan raadplegen⁹. In 2023 was België de eerste EU27-lidstaat die een score van 100 behaalde op de e-health-indicator, ruim boven het EU27-gemiddelde van 79. Hiermee wordt het streefdoel voor het Beleidsprogramma voor het digitale decennium 2030 reeds gehaald voor deze indicator.

⁹ De e-health indicator ‘is measured as (i) the nationwide availability of online access services for citizens to their electronic health records data (via a patient portal, or a patient mobile app) with additional measures in place that enable certain categories of people (e.g. guardians for children, people with disabilities, elderly) to also access their data, and (ii) the percentage of individuals that have the ability to obtain or make use of their own minimum set of health-related data currently stored in public and private electronic health-record (EHR) systems.’

Tabel 4: Digitalisering van openbare diensten, DESI2023 en DESI2024, gewesten, België, EU27 en het land met de hoogste score binnen de EU27

	BRUSSELS GEWEST		VLAAMS GEWEST		WAALS GEWEST		BELGIË		EU27		BE	EU	EU-TOP	
	DESI2023	DESI2024	DESI2023	DESI2024	DESI2023	DESI2024	DESI2023	DESI2024	DESI2023	DESI2024	2030 TARGET	2030 TARGET	LAND	WAARDE
1. E-government-gebruikers	86%	87%	90%	88%	86%	81%	88%	86%	74%	75%			Denemarken	99%
% internetgebruikers	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023				
2. Digitale overheidsdiensten voor burgers	NB	85	82	85	NB	NB	81	82	77	79	100	100	Malta	100
Score (0 tot 100)		2024	2022	2023			2022	2023	2022	2023				
3. Digitale overheidsdiensten voor ondernemingen	NB	96	95	96	NB	NB	88	92	84	85	100	100	Finland, Ierland en Malta	100
Score (0 tot 100)		2024	2022	2023			2022	2023	2022	2023				
4. Vooraf ingevulde formulieren	NB	76	78	90	NB	NB	77	75	68	71			Malta	94
Score (0 tot 100)		2024	2022	2023			2022	2023	2022	2023				
5. Transparantie van dienstverlening, ontwerp en persoonsgegevens	NB	51	74	78	NB	NB	66	65	65	67			Malta	98
Score (0 tot 100)		2024	2022	2023			2022	2023	2022	2023				
6. User support	NB	76	100	100	NB	NB	93	91	84	86			Luxemburg, Malta	100
Score (0 tot 100)		2024	2022	2023			2022	2023	2022	2023				
7. Mobile friendliness	NB	97	100	100	NB	NB	100	99	93	95			Finland, Zweden	100
Score (0 tot 100)		2024	2022	2023			2022	2023	2022	2023				
8. Toegang tot e-health dossiers	NB	100	NB	100	NB	100	85	100	72	79	100	100	België	100
Score (0 tot 100)		2023		2023		2023	2022	2023	2022	2023				

Noten:

- 1. Bij e-government-gebruikers: % internetgebruikers betreft de internetgebruikers van 16 tot 74 jaar
- Niet voor alle indicatoren konden de cijfers voor de gewesten berekend worden. In dat geval staat er NB (niet beschikbaar) in de tabel. Wanneer de cel leeg blijft, maakt deze indicator geen deel uit van de DESI-indicatoren van dat jaar.
- Markering. Groen: de score is hoger dan de score voor de EU27. Rood: de score is lager dan de score voor de EU27. We bekijken alleen de score zonder de statistische significantie te berekenen. We spreken over het algemeen over een verschil als dat verschil minstens 2 is bij de indicatoren 2 tot en met 8 of 2% is bij indicator 1.
- De definities van de indicatoren zijn te vinden in de methodologische nota.

Bron gewestelijke cijfers en desgevallend België: 1. Enquête ICT- en internetgebruik bij huishoudens Statbel/Eurostat. 2-7. CapGemini in opdracht van Digitaal Vlaanderen en van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, 8. Vanuit 100% voor België is 100% voor gewesten logisch.

Bron cijfers EU27, België, Topland: DESI indicators - Digital Decade DESI visualisation tool (europa.eu)

Bron streefcijfers in het kader van het beleidsprogramma voor het digitale decennium 2030: rapport voor België.

BESLUIT

De index voor de digitale economie en maatschappij (DESI) meet de digitale prestaties van de EU27-landen op verschillende gebieden, zoals de digitale vaardigheden, de digitale infrastructuur, de digitale transformatie van bedrijven en de digitalisering van openbare diensten. De DESI speelt ook een cruciale rol in het monitoren van de voortgang van de EU-landen richting de doelstellingen van het digitale decennium 2030. Naast de EU27 stelden ook de lidstaten, waaronder België, een strategische roadmap op met de eigen streefdoelen voor 2030.

Sinds 2023 worden de indicatoren afzonderlijk beoordeeld en wordt er geen index meer berekend. De statistieken worden berekend volgens de definities in de methodologische nota's voor de DESI2023 en voor de DESI2024. De gegevens zijn afkomstig uit verschillende soorten bronnen, zoals enquêtes, administratieve data en observaties.

Uit alle cijfers kunnen 3 grote conclusies getrokken worden.

In de eerste plaats presteert België beter dan het EU27-gemiddelde op het gebied van 'digitale transformatie van bedrijven' en 'digitale overheidsdiensten'.

Voor 'digitale transformatie van bedrijven van minstens 10 werknemers' presteren België, het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest tegenover de EU27 beter voor al de indicatoren, uitgezonderd voor e-facturen. Het Waalse Gewest doet het beter dan de EU27 voor 3 van de 7 indicatoren. In Wallonië zijn 'cloud computing'-diensten een bijkomend aandachtspunt.

Belgische, Vlaamse, Brusselse en Waalse KMO's presteren volgens de DESI2024 tegenover het EU27-gemiddelde goed voor de e-commerce-indicatoren en voor het aandeel KMO's met ten minste een basisniveau van digitale intensiteit.

België, het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest scoren zowel voor het gebruik als voor het aanbod van e-government-diensten overwegend beter dan de EU27. Digitale openbare diensten zijn er sterk ontwikkeld met hoge scores op e-government- en e-health-diensten. Wel zijn er verbeterpunten voor transparantie en gebruikersondersteuning in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en voor transparantie in België. Voor het Waalse Gewest kan er niets gezegd worden voor het aanbod van e-government-diensten omdat de meeste indicatoren volgens de definitie van de DESI ontbreken.

Een tweede conclusie uit de vergelijking met het EU27-gemiddelde is dat er nog heel wat uitdagingen zijn op het gebied van 'digitale vaardigheden' en 'digitale infrastructuur'.

België, het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest scoren beter dan de EU27 voor het aandeel burgers van 16 tot 74 jaar met digitale basisvaardigheden. Wallonië scoort ongeveer even goed als de EU27. De meer gevorderde digitale en specialistische vaardigheden blijven een aandachtspunt voor België, het Vlaamse en het Waalse Gewest. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest doet het beter voor deze meer gevorderde of specialistische vaardigheden.

Vast internetgebruik en -dekking vertoont een gemengd beeld: goede scores voor VHCN-dekking en breedbandgebruik van ten minste 100 Mbps, maar achterstand op het gebied van 1 Gbps-breedband en FTTP-dekking.

België loopt achter op het EU27-gemiddelde voor de 5G-indicatoren, al was er tegen januari 2024 een sterke ontwikkeling op dit vlak waardoor het Vlaamse en Brusselse Hoofdstedelijke Gewest respectievelijk een even goede of betere score voor 5G-dekking kregen dan het EU27-gemiddelde van 2023.

Ten slotte wordt vastgesteld dat er nog heel wat inspanningen nodig zijn om de Belgische doelstellingen in het kader van het Beleidsprogramma voor het digitale decennium 2030 te behalen.

Het Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS) en de betrokken instanties zullen de voortgang van de Belgische gewesten blijven monitoren en aanbevelingen formuleren om de transitie naar een beter gedigitaliseerde samenleving in de richting van de Europese en Belgische doelstellingen vanuit de gewesten te ondersteunen.

BRONNEN

CapGemini in opdracht van BISA en Paradigm (2024). *DD targets en de DESI-indicatoren 2023 voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, Machelen.*

Europese Commissie. *DESI dashboard for the Digital Decade (2023 onwards)*, geraadpleegd op 10/3/2025.

Europese Commissie. *Europe's Digital Decade*, geraadpleegd op 10/3/2025.

Europese Commissie. *DESI Methodological Note - Digital Decade report 2023*, geraadpleegd op 10/3/2025.

Europese Commissie. *DESI Methodological Note - Digital Decade report 2024*, geraadpleegd op 10/3/2025.

Europese Commissie. *Report on the state of the Digital Decade 2024*, geraadpleegd op 10/3/2025.

Reinhard Laroy (21 december 2023), *EU DIGITAL DECADE /// FLEMISH ROADMAP. How the region of Flanders will reach Europe's 2030 digital decade targets. Version 2.0*. Brussel: Digitaal Vlaanderen.

Statbel, *Enquête naar de Arbeidskrachten*, geraadpleegd op 10/3/2025.

Statbel, *ICT en e-commerce bij ondernemingen*, geraadpleegd op 10/3/2025.

Statbel, *ICT-gebruik in huishoudens*, geraadpleegd op 10/3/2025.

van der Linden N., Dogger J., Enzerink S. & Steendam R. (2022). *DESI-evaluatie Vlaanderen 2022. Vlaamse digitale overheid vergeleken met Europa op eGovernment gebruik, eGovernment dienstverlening en Open Data*, Machelen: CapGemini in opdracht van Digitaal Vlaanderen.

van der Linden N., Dogger J. & Boerdijk M. (2024), *Digitale diensten in het digitale decennium Vlaanderen 2023. Vlaamse digitale overheid vergeleken met Europa op online beschikbaarheid van diensten en gebruik van de digitale overheid*, Machelen: CapGemini in opdracht van Digitaal Vlaanderen.

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever
Statistiek Vlaanderen
Bezoekadres: Simon Bolivarlaan 17, 1000 Brussel

Auteurs
Marie-Anne Moreas | marieanne.moreas@vlaanderen.be

Concept
The Oval Office

Grafische vormgeving
Guy De Smet

Depotnummer
D/2025/3241/179

